

Vergaderjaar 1985–1986

19 630

Wijziging van de IJkwet 1937 (Stb. 627) en van enige andere wetten in verband met de privatisering van de dienst van het IJkwezen (privatisering dienst van het IJkwezen)

B

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 18 juni 1986

Bij Kabinetsmissive van 27 februari 1986, no. 89, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Economische Zaken, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet met memorie van toelichting tot wijziging van de IJkwet 1937 (Stb. 627) en van enige andere wetten in verband met de privatisering van de dienst van het IJkwezen (privatisering dienst van het IJkwezen).

1. Hoewel de Raad van State van oordeel is dat de lange traditie van overheidsbemoeyenis met het IJkwezen op zichzelf geen doorslaggevend argument mag zijn om het beheer van het IJkwezen en de uitvoering van taken ook in de toekomst in overheidshanden te houden, meent hij wel dat een verzelfstandigde opzet van de dienst van het IJkwezen gedegen moet worden gemotiveerd. De Raad meent dat de memorie van toelichting in dit opzicht tekort schiet. Op bladzijde 6 wordt weliswaar een aantal argumenten genoemd die tot de conclusie leiden dat «het niet verantwoord is de status quo te handhaven», doch geen van deze argumenten is, naar het de Raad voorkomt, overtuigend voor de conclusie dat het overheids-

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 2 september 1986

Blijkens de mededeling van de directeur van uw kabinet van 27 februari 1986, nr. 89, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies betreffende het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan de Minister van Economische Zaken te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 18 juni 1986, nr. W10.86.0100, moge ik u hierbij aanbieden.

In het onderstaande wordt op de door de Raad van State naar voren gebrachte punten ingegaan. Hierbij wordt bij de door de Raad aangehouden volgorde aangesloten.

1. Aan het principebesluit van het kabinet van 21 december 1984 tot verzelfstandiging van de dienst van het IJkwezen heeft het volgende ten grondslag gelegen. Het kabinet achtte een fundamentele toetsing noodzakelijk van de talrijke voorzieningen en regelingen, die de overheid in de loop van de tijd ten behoeve van de burgers heeft getroffen. Naast deregulering en decentralisatie vormde en vormt hierbij privatisering een wezenlijk onderdeel van het kabinetsbeleid. Hierbij heeft het kabinet zich ten doel gesteld het bereiken van budgettaire besparingen, een bestuurlijke afslanking van de overheid en een versterking van de marktsector, ervan uitgaande dat de overheid niet behoort te blijven doen, wat niet noodzakelijkerwijs

beheer van het IJkwezen dient te worden beëindigd en dat het gewenst is te komen tot privatisering van deze dienst – welke vorm daarvan daaronder ook moge worden verstaan. Uit de op bladzijde 6 van de memorie van toelichting gegeven motivering blijkt namelijk niet dat de grotere nadruk op een efficiënte bedrijfsvoering de behoefte aan inschakeling van het bedrijfsleven, kostendekkende tarieven en vermindering van regelgeving niet zou kunnen worden bereikt met overheidsbeheer van het IJkwezen.

Voorts valt op dat in de desbetreffende passage geheel wordt voorbijgegaan aan het belang van de consument bij een zorgvuldige ijkking van meet- en regelwerktuigen. Juist dat belang was mede aanleiding indertijd de IJkwet 1937 en de daarin voorziene dienst van het IJkwezen tot stand te brengen.

De motivering voor de keuze voor privatisering van de dienst van het IJkwezen ware dan ook nader toe te lichten.

door de overheid dient te worden gedaan. Deze politieke doelstellingen golden evenzeer voor het privatiseringsonderzoek, dat met betrekking tot de dienst van het IJkwezen heeft plaatsgevonden.

De Interdepartementale Begeleidingscommissie Privatisering heeft in dit kader geconcludeerd, dat met een verzelfstandigde opzet van de dienst van het IJkwezen de eerdergenoemde politieke doelstellingen worden gediend. Hierdoor kan een meer bedrijfseconomisch beheer worden bevorderd, waarbij essentiële onderdelen zijn dat gestreefd wordt naar volledige kostendoorberekening voor individualiseerbare diensten en dat afstoten en uitbesteden van activiteiten in een bedrijfseconomische opzet een plaats dienen te hebben. Op basis hiervan heeft het kabinet zijn principebesluit genomen. De Stuurgroep Verzelfstandiging IJkwezen had tot taak dit kabinetsbesluit uit te werken en zich met name ook te richten op de verwezenlijking van eerdergenoemde uitgangspunten en doelstellingen. Hieraan wordt met de keuze voor privatisering van de dienst van het IJkwezen voldaan. Met name zal van de voorziene maximale participatie van het bedrijfsleven in de uitvoering van taken, met als gevolg daarvan een optimale concurrentiesituatie, een sterke efficiency bevorderende werking uitgaan.

Overigens moge ik nog aandacht vragen voor hetgeen in hoofdstuk 7 van het Rapport van de Stuurgroep Verzelfstandiging IJkwezen is gesteld (bladzijden 42 t/m 45) met betrekking tot de duidelijke tendens naar losmaking van de bedrijfsmatiger onderdelen van departementen uit het strakke keurslijf van de rijksoverheid. Met de inhoud van deze passage kan ik mij volledig verenigen. Een voordeel van de beoogde verzelfstandiging in vennootschapsvorm is tevens, dat deze constructie de vennootschap de mogelijkheid biedt om zelfstandig te opereren op de geld- en kapitaalmarkt en tevens om met andere ondernemingen samen te werken.

Hiermee is, naar het mij voorkomt, recht gedaan aan de opmerkingen van de Raad met betrekking tot de motivering van de voorgestelde verzelfstandiging van de dienst van het IJkwezen. De memorie van toelichting is met een beschouwing over de overheidsmotieven uitgebreid.

De Raad valt het voorts op dat in de desbetreffende passage geheel wordt voorbijgegaan aan het belang van de consument bij een zorgvuldige ijking van meet- en regelwerktuigen, waarmee de Raad, naar ik aanneem bedoelt: van meetmiddelen. Ik moge daarover het volgende opmerken.

In punt 2, laatste alinea, van de memorie van toelichting is reeds aangegeven, dat de overheid verantwoordelijk is voor de metrologie en op grond daarvan ernaar streeft waarborgen te scheppen voor het bereiken van goede meetresultaten. De bepalingen van de IJkwet 1937 (Stb. 627) zijn van oudsher gericht op het scheppen van die waarborgen in het kader van het economisch verkeer. Daarbij zijn de belangen gemoeid van alle partijen die in het economisch verkeer betrokken zijn bij metingen en bij de resultaten daarvan, te weten het bedrijfsleven in zijn functie van leverancier of afnemer van goederen en diensten en de consumenten als afnemers van goederen en diensten.

De overheid blijft ook bij privatisering haar bovenvermelde verantwoordelijkheid behouden en blijft het scheppen van bovengeschetste waarborgen nastreven.

Aan de belangen van het bedrijfsleven en van consumenten in hun vorenbedoelde functie wordt door privatisering geen afbreuk gedaan. Allereerst dient de ijkinstelling om als zodanig te kunnen worden aangewezen, in staat te zijn de nodige keuringswerkzaamheden goed te verrichten en kan haar aanwijzing worden ingetrokken als zij haar taak niet juist vervult. Ook de ijkbevoegden die naast de ijkinstelling bevoegd zullen zijn tot het verrichten van wettelijke keuringswerkzaamheden, moeten aan zekere eisen voldoen. De ijkinstelling oefent controle uit op de ijkbevoegden; hun bevoegdheid kan worden ingetrokken. Voorts is voorzien in beroep. In het wetsvoorstel zijn derhalve de nodige waarborgen voor een goede taakuitoefening door de ijkinstelling en de ijkbevoegden voorzien. Nu de consumentenbelangen bij de privatisering geen andere positie innemen dan tot nu toe, behoeft, naar het mij voorkomt, de door de Raad bedoelde passage in de memorie van toelichting geen nadere aanvulling.

2. In het voorstel van wet is voor de vorm van de privatisering van het IJkwezen gekozen voor een naamloze vennootschap, die drie besloten

2. Gevolg gevend aan de wens van de Raad om aan te geven welk onderdeel in het geplaatste kapitaal de Staat in de naamloze vennootschap

vennootschappen overkoepelt voor een drietal te onderscheiden taakgebieden (memorie van toelichting, bladzijde 5). Noch in artikel III van het wetsvoorstel, noch in de memorie van toelichting (bladzijde 17) wordt aangegeven of, en zo ja, welk aandeel in het geplaatste kapitaal de Staat in de naamloze vennootschap zal verkrijgen.

De Raad van State is van oordeel dat vermelding van het aandeel in de memorie van toelichting niet mag ontbreken, mede gelet op de uitkomsten van het rapport van de Werkgroep Heroverweging Verkoop Staatsdeelnemingen (Kamerstukken II 1985/86, 17 625, nr. 73). Een aanduiding van het deelnemingspercentage is met name wenselijk, omdat het kabinet blijkens de brief van de minister van Financiën (waarbij het rapport werd aangeboden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal) in hoofdlijnen de conclusies van de werkgroep heeft onderschreven onder aantekening dat als algemene beleidslijn aan afstoting van deelnemingen de voorkeur wordt gegeven.

3. Indien sprake is van een meerderheidsdeelneming, verkrijgt de overheid meer indirecte invloed.

Een belangrijk motief in casu voor privatisering van het IJkwezen is blijkens de memorie van toelichting (bladzijde 2) dat een meer bedrijfs-economisch beheer kan worden bevorderd.

De Raad is van oordeel dat bij een meerderheidsdeelneming moet worden gewaarborgd dat deze deelneming een werkelijk doelmatiger handelen van de dienst van het IJkwezen niet in de weg zal staan. Hetzelfde geldt voor de uitoefening door de Minister van Economische Zaken van het goedkeuringsrecht inzake de vast te stellen tarieven en de te verrichten werkzaamheden, zoals in artikel 11, tweede lid, en in artikel 22, eerste lid, onder a, aangeduid.

zal verkrijgen, is punt 6.1 van de memorie van toelichting met een daartoe strekkende passage aangevuld.

3. Ik onderschrijf de stelling van de Raad dat bij een meerderheidsdeelneming van de overheid moet worden gewaarborgd, dat deze deelneming een werkelijk doelmatiger handelen van de geprivatiseerde dienst van het IJkwezen niet in de weg zal staan. Deze waarborg is reeds gelegen in het feit, dat de overheid, zijnde houdster van aandelen, belang heeft bij een zo goed mogelijk beheer van de betrokken geprivatiseerde instelling. Deze overheid wordt daardoor direct met de financiële resultaten van het bedrijf geconfronteerd.

Overigens zal een doelmatiger handelen door de geprivatiseerde dienst worden bevorderd door het concurrentieaspect dat ontstaat bij de inschakeling van het bedrijfsleven bij de uitvoering van taken.

In de onderhavige situatie geldt onverkort de algemene beleidslijn van het kabinet, dat aan afstoting van deelnemingen de voorkeur wordt gegeven.

Verder kan gesteld worden, dat juist het bevorderen van een meer bedrijfseconomisch beheer voor de overheid mede aanleiding is geweest om tot privatisering van de betrokken dienst te besluiten. Er zal dan ook tussen de onderneming en de overheid een zodanige relatie worden

geschapen, dat deze in geen enkel opzicht belemmerend werkt ten aanzien van het streven naar een doelmatige bedrijfsvoering.

Dezelfde stelling geldt volgens de Raad «voor de uitoefening door de Minister van Economische Zaken van het goedkeuringsrecht inzake de vast te stellen tarieven en de te verrichten werkzaamheden, zoals in artikel 11, tweede lid, en in artikel 22, eerste lid, onder a, aangeduid.» Ik neem aan dat de Raad hiermee bedoelt het goedkeuringsrecht van de Minister van Economische Zaken met betrekking tot de tarieven voor de werkzaamheden die door de ijkinstelling in monopolie worden uitgevoerd, zoals het onderzoek tot toelating van een model op grond van artikel 11, tweede lid, de verlening van een erkenning als ijkbevoegde door de ijkinstelling, het verlenen van een ontheffing, alsnog voorzien in artikel 12c, alsmede de controles op ijkbevoegden. In andere gevallen zal de Minister van Economische Zaken geen goedkeuringsrecht bezitten ten aanzien van de door de ijkinstelling vast te stellen tarieven. Gegeven de feitelijke monopoliepositie van de ijkstelling in gevallen als hiervoor genoemd is voorzien in een voorafgaande goedkeuring.

Er is geen enkele reden om te veronderstellen, dat de uitoefening van bedoeld goedkeuringsrecht door de Minister van Economische Zaken een doelmatig handelen van de geprivatiseerde dienst in enig opzicht zou kunnen belemmeren.

4. De Raad van State merkt op dat op de personele consequenties van de privatisering van het IJkwezen in de memorie van toelichting slechts summier wordt ingegaan.

De memorie van toelichting verwijst voor het overleg inzake de personele en sociale aspecten naar Aanhangsel 3 van het rapport van de Stuurgroep Verzelfstandiging IJkwezen (bladzijde 31). Het college is evenwel van mening dat de uitkomsten van dit overleg in de memorie van toelichting zelf moeten zijn opgenomen. Daarnaast vraagt de Raad zich af in hoeverre bij het overleg met de ambtenarenorganisaties rekening is gehouden met de Nota Personele Aspecten van privatisering (Kamerstukken II 1985/86, 17 938, nr. 15), met name omdat in het rapport van de Stuurgroep op bladzijde 47 wordt gesteld: «Een complicerende factor wordt gevormd door de omstandig-

4. Aan de opmerkingen van de Raad inzake de personele consequenties van de privatisering van het IJkwezen is gevolg gegeven. Punt 7 van de memorie van toelichting is daartoe aangevuld met een passage, waarin de uitkomsten van het overleg inzake de personele en sociale aspecten nader zijn aangegeven.

heid dat de Minister van Binnenlandse Zaken het overleg met de centrales van overheidspersoneel inzake een nota personele aspecten van privatisering nog niet heeft afgerond.»

In de memorie van toelichting ware hierop in te gaan.

5. In de memorie van toelichting (bladzijden 43 en 44) staat een onnauwkeurige motivering voor artikel 14, vijfde lid, onder a. Gesteld wordt dat in het kader van aanvragen van statistische keuringen, onder meer op grond van het EEG-recht geen onderscheid kan worden gemaakt tussen Nederlandse producenten en producenten in andere Lid-Staten en handelsbelemmeringen dienen te worden voorkomen. Derhalve is, aldus de memorie van toelichting, in het onderhavige artikel de mogelijkheid geschapen dat bij voorbeeld in het buitenland gevestigde fabrikanten Nederlandse ijkmerken op door hen vervaardigde meetmiddelen aanbrengen met het oog op de statistische keuring ingevolge de Nederlandse ijkwetgeving.

De Raad merkt op dat de woorden «onder meer» in dit verband niet op hun plaats zijn. Het komt het college voor dat bedoeld is dat, aangezien in het kader van het aanvragen van keuringen, in casu van statistische keuringen, op grond van de artikelen 30 tot en met 36 van het EEG-verdrag in principe geen onderscheid kan worden gemaakt tussen Nederlandse producenten en producenten in andere Lid-Staten, onderdeel a voorziet in de mogelijkheid dat bij voorbeeld in het buitenland gevestigde fabrikanten Nederlandse ijkmerken op door hen vervaardigde meetmiddelen aanbrengen met het oog op de statistische keuring ingevolge de Nederlandse ijkwetgeving.

6. Een van de essentiële onderdelen van het voorstel van wet is, zoals onder meer wordt gesteld op bladzijde 2 van de memorie van toelichting, om te komen tot een volledige doorberekening van kosten voor individualiseerbare diensten. De huidige tarieven zijn volgens de memorie van toelichting (bladzijde 4) voor een aantal daargenoemde diensten «verre van kostendekkend». Maximale kostendekking zal volgens de memorie van toelichting (bladzijde 3) met het oog op de belangen van het betrokken bedrijfsleven zoveel mogelijk geleidelijk tot stand dienen te komen.

5. De motivering voor artikel 14, vijfde lid, onder a, vermeld bij artikel I, onderdeel I, in de dertiende volle alinea, van de memorie van toelichting, is aangepast aan de bedoeling van de bepaling zoals deze door de Raad is weergegeven.

6. Zoals de Raad terecht constateert is in de memorie van toelichting het voornemen tot het kostendekkend maken van de tarieven nadrukkelijk opgenomen. Overeenkomstig de wens van de Raad is in de memorie van toelichting, in een ingevoegd afzonderlijk punt 6.5, nader uiteengezet wat de gevolgen daarvan zijn voor de hoogte van de te berekenen tarieven en voor de verschillende sectoren van het bedrijfsleven.

Elders in de memorie van toelichting wordt echter gesteld (bladzijde 34) dat dit voorstel van wet geen financiële lastenverzwaring voor het bedrijfsleven meebrengt omdat reeds was voorzien in de stijging van de te berekenen tarieven in de komende jaren als er sprake zou zijn van een blijvende uitvoering van de wet van overheidswege.

De Raad onderschrijft de stelling dat het kostendekkend maken van de tarieven zowel bij voortzetting van de overheidsexploitatie als bij privatisering mogelijk is, maar is van oordeel dat nu het voornemen tot het kostendekkend maken van de tarieven zo nadrukkelijk in het voorstel is opgenomen, een duidelijke uiteenzetting omtrent de gevolgen daarvan voor de hoogte van de te berekenen tarieven en voor de verschillende sectoren van het bedrijfsleven niet zou mogen ontbreken.

7. Daarnaast merkt de Raad op dat de memorie van toelichting niet ingaat op de invloed van het streven naar een maximale kostendekking op de concurrentieverhoudingen ten opzichte van het buitenland. Het is naar de mening van het college wenselijk te wijzen op de noodzaak van een onderlinge erkenning van de keuring binnen de EG en van een verdere harmonisatie inzake technische voorschriften. Deze punten zijn reeds eerder aan de orde gesteld in het overleg van de Vaste Commissie voor het Midden- en Kleinbedrijf met de Staatssecretaris van Economische Zaken bij de behandeling van de Rijksbegroting voor het jaar 1983 (Kamerstukken II 1982/83, 17 600, nr. 103, XIII).

7. De Raad merkt op, dat de memorie van toelichting niet ingaat op de invloed van het streven naar een maximale kostendekking op de concurrentieverhoudingen ten opzichte van het buitenland. Ik merk op dat met genoemd aspect rekening is gehouden in de door de Stuurgroep Verzelfstandiging IJkwezen geformuleerde voorstellen, met welke voorstellen ik mij kan verenigen.

Bij voortdoring is en wordt het uitgangspunt gehanteerd dat als gevolg van tariefsverhogingen de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven ten opzichte van het buitenland niet te zwaar mag worden belast. Hieraan is reeds aandacht besteed in de naar aanleiding van punt 6 van het advies van de Raad toegevoegde passage in de memorie van toelichting.

Aan de wenselijkheid bij het streven naar maximale kostendekking rekening te houden met de internationale concurrentiepositie van Nederlandse ondernemingen is aandacht besteed in de passage die naar aanleiding van punt 6 van het advies van de Raad aan de memorie van toelichting is toegevoegd. Die wenselijkheid geldt ook in gevallen waarin sprake is van een onderlinge erkenning van de keuring binnen de EG en van een verdere harmonisatie inzake technische voorschriften, waarvan de regering vanuit communautair beleid voorstander is en blijft. Ook dat is in de hiervoor bedoelde passage van de memorie van toelichting vermeld.

8. In het voorstel van wet wordt de mogelijkheid gecreëerd dat aan werknemers van de aangewezen (geprivatiseerde) ijkinstelling toezichhoudende- en opsporingsbevoegdheden worden toegekend. De memorie van toelichting merkt in dit verband op dat hierbij in principe twee wegen open staan, namelijk (1) een aanwijzing door de Minister van Justitie op grond van artikel 10 van de Politiewet van werknemers van de ijkinstelling en (2) een beperking van (1) tot het opsporen van overtredingen van de IJkwet en andere samenhangende strafbepalingen.

Het valt de Raad op dat uit de memorie van toelichting niet valt op te maken welke weg wordt gekozen, zulks in tegenstelling tot de memorie van toelichting bij de wijziging van de Waarborgwet 1950 (Waarborgwet 1986). Dit is te meer opvallend, omdat de memorie van toelichting op bladzijde 26 dit wetsvoorstel wel vermeldt.

In de memorie van toelichting bij de wijziging van de Waarborgwet (bladzijde 6) wordt geopteerd voor de meer beperkte toezichhoudende- en opsporingsbevoegdheid, waarbij deze keuze als volgt wordt gemotiveerd:

«In overeenstemming met de Minister van Justitie is in dit geval voor de laatstgenoemde weg gekozen om de navolgende redenen. Voor benoeming als onbezoldigd ambtenaar van rijkspolitie zal vereist zijn dat betrokkene door middel van een examen aantoonbaar eisen met betrekking tot kennis van strafvoordring, het opmaken van een proces-verbaal en dergelijke te voldoen. Het proces-verbaal van een onbezoldigd ambtenaar komt binnen bij een hulpofficier van Justitie (in tegenstelling tot dat van een bijzonder opsporingsambtenaar, dat naar een Officier van Justitie moet), hetgeen in verband met de belasting van het Openbaar Ministerie een voordeel is. Ten slotte is een voordeel van inschakeling van een onbezoldigd ambtenaar dat in beginsel politietransactie mogelijk is, zulks in tegenstelling tot het geval dat bijzondere opsporingsambtenaren worden aangewezen.»

In de memorie van toelichting ware aan te geven welke weg de voorkeur verdient. Deze keuze ware daarbij te motiveren, rekening houdend met de zojuist genoemde motivering, gelet op de sterke gelijkenis tussen beide varianten.

8. Allereerst zij opgemerkt, dat ter zake van het verlenen van toezichhoudende bevoegdheden aan werknemers van de privaatrechtelijke rechtspersoon in de memorie van toelichting (punt 6.2.4, eerste alinea) is verwezen naar de constructie gevolgd in het wetsvoorstel tot wijziging van de Waarborgwet 1950.

Uiteraard zijn de verleende toezichhoudende bevoegdheden beperkt tot datgene wat in elk der onderscheiden wetten nodig is.

Naar mijn mening is hier van een misverstand sprake. In de memorie van toelichting (punt 6.2.4, vijfde en zesde alinea) is reeds vermeld, dat voor het verlenen van een algemene opsporingsbevoegdheid is gekozen en is uiteengezet waarom een bijzondere opsporingsbevoegdheid ontoereikend zou zijn; voorts is reeds aangegeven dat aan werknemers van de ijkinstelling algemene opsporingsbevoegdheid kan worden verleend en hoe deze bevoegdheid weer beperkt kan worden tot het opsporen van overtredingen van, in het kader van de ijkwetgeving, relevante strafbepalingen.

Nu de Raad, naar ik meen te mogen aannemen, een uitvoeriger motivering van de keuze voor algemene opsporingsbevoegdheid, met verwijzing naar de toelichting bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Waarborgwet 1950, bepleit, zijn de vijfde en zesde alinea van punt 6.2.4 herbeschreven, zoveel als mogelijk in overeenstemming met hetgeen ter zake in de memorie van toelichting bij laatstgenoemd wetsvoorstel is vermeld.

Voorts zijn in de eerste alinea van punt 6.2.4 enige redactionele wijzigingen aangebracht.

9. Op bladzijde 34 van de memorie van toelichting wordt onder het hoofd «gevolgen sociaal-economische ontwikkeling» gesteld dat de werkgelegenheid zal toenemen als gevolg van de opheffing van de taakuitvoering door de overheid en overname hiervan door de particuliere sector. Het wil de Raad voorkomen dat deze passage enige aanvulling of toelichting verdient. Overdracht van taken aan de private sector betekent op zichzelf immers niet dat daardoor meer werkgelegenheid ontstaat.

10. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

9. Met het gestelde onder punt 8 van de memorie van toelichting, onder 18°, is bedoeld, dat de werkgelegenheid in de particuliere sector zal toenemen als gevolg van de verzelfstandiging van de dienst van het IJkwezen. Dat deze toename zal plaatsvinden vloeit zonder meer voort uit het feit, dat de uit de IJkwet 1937 (Stb. 627) voortvloeiende werkzaamheden grotendeels worden gehandhaafd en de uitvoering daarvan wordt opgedragen aan niet-overheidsinstellingen, onder andere de geprivatiseerde dienst van het IJkwezen. De door de Raad bedoelde passage is overeenkomstig de wens van de Raad ter verduidelijking aangevuld.

De door de Raad gemaakte redactionele opmerkingen zijn voor het overgrote deel in de memorie van toelichting overgenomen. Ter zake van twee opmerkingen is een wat andere oplossing gekozen dan door de Raad is voorgesteld.

In deel I, onder punt 3.2.2, van de memorie van toelichting, waar in de eerste alinea voor het eerst de Wet op de kansspelen is genoemd, is reeds de vindplaats van die wet vermeld. Dit is niet opnieuw gedaan in toelichtingen eenmaal een vindplaats te vermelden, analoog aan hetgeen ter zake van wettelijke regelingen is voorgeschreven in punt 32 van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek (Stcrt. 1984, 52).

In deel II van de memorie van toelichting is bij de toelichting bij artikel I, onderdeel I, in de zeventiende volle alinea de bedoeling van de term «ter plaatse van gebruik» in de vierde en derde regel van onder verduidelijkt door in plaats daarvan te spreken van: ter plaatse waar zij zich bij de vorming van de partij bevonden.

Vervolgens zijn in de memorie van toelichting in deel I, onder punt 4, Deregulering, alsnog enige wijzigingen aangebracht. Allereerst is de omschrijving van de eerste categorie meetmiddelen waarvoor de verplichte keuring volgens de IJkwet 1937 (Stb. 627) kan worden afgeschaft, verduidelijkt. In de tweede plaats is daarbij melding gemaakt van het feit, dat de afschaffing van de verplichte keuring van koortsthermometers reeds nu wordt voorbereid. Het betreft hier namelijk, in tegenstelling tot de overige voor deregulering is aanmerking komende categorieën, meetmiddelen waarvoor de keuring daadwerkelijk wordt gevraagd. Naar mijn

mening dient het bedrijfsleven, dat nu verplicht is de keuring van die voorwerpen te doen verrichten en daarvoor kosten te maken, zo spoedig mogelijk van die verplichting en die kosten te worden bevrijd. Voorts zijn in de opsomming van meetmiddelen waarvoor de verplichte keuring kan worden afgeschaft, de schuifmaten geschrapt. Alsnog is namelijk gebleken, dat de schuifmaten onder de benaming «boomklem» worden gebruikt in de handel in onbewerkt hout, zodat de verplichte keuring in het kader van de IJkwet 1937 (Stb. 627) nodig blijft.

In punt 6.2.2 van deel I van de memorie van toelichting is de tekst van de zevende volle alinea verduidelijkt.

In punt 6.2.3 van deel I van de memorie van toelichting is het slot van de vijfde volle alinea gewijzigd en is voorts de achtste alinea alsnog aangevuld met een passage over de reikwijdte van de voorschriften, die aan een erkenning kunnen worden verbonden, ten einde de positie van de ijkinstelling en de ijkbevoegdheden ten opzichte van elkaar te verduidelijken.

In de de toelichting bij artikel I, onderdeel FF, is de zesde volle alinea aangepast aan het feit, dat de richtlijnen voor het openstellen van beroep op het College van Beroep voor het bedrijfsleven door de minister-president op 24 juni 1986 (Stcrt. 124) zijn vastgesteld. Voorts is de zevende alinea enigszins gewijzigd, nu inmiddels de wet van 12 maart 1986, houdende wijziging van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie (Stb. 99) is tot stand gekomen.

Overigens zijn wijzigingen van redactionele aard in de memorie van toelichting aangebracht.

Voorts zijn in het wetsvoorstel nog wijzigingen aangebracht, die voor een belangrijk deel voortvloeien uit de in voorbereiding zijnde aanpassing aan het wetsvoorstel van het grote aantal koninklijke besluiten en ministeriële regelingen, die streken ter uitvoering van de IJkwet 1937 (Stb. 627). De alsnog aangebrachte wijzigingen worden hierna afzonderlijk genoemd.

In artikel 11, derde lid, (artikel I, onderdeel F) is alsnog duidelijker dan voorheen bepaald, dat bij ministeriële regelingen een vrijstelling van de toelating van het model kan worden verleend voor categorieën meetmiddelen; de toelichting bij artikel I, onderdeel F, is aangevuld.

In artikel I, onderdeel H, is de tekst van artikel 13, tweede lid, alsnog meer afgestemd op de behoeften van de praktijk; in de toelichting op het desbetreffende onderdeel is de vierde alinea herschreven en is na de vijfde alinea alsnog een nieuwe alinea ingevoegd. In samenhang hiermede is de toelichting bij artikel I, onderdeel D, aangevuld.

In artikel I, onderdeel I, is in artikel 14, vijfde lid, onder b, de term «tekens» alsnog gewijzigd in «aanduidingen», omdat laatstbedoelde term een ruimere betekenis heeft en mede cijfers kan omvatten; de toelichting is hieraan aangepast. Voorts in het zesde lid van artikel 14 alsnog voorzien in een opschorting van het verbod, vervat in het alsnog aan artikel 21, eerste lid, bij artikel I, onderdeel P, toegevoegde nieuwe onderdeel e. In de toelichting betreffende artikel 14 zijn de zevende, achtste alinea en zestiende alinea verduidelijkt.

In artikel I, onderdeel K, is in het nieuwe eerste lid van artikel 16 de verplichting tot het op verzoek verrichten van een onderzoek bij nadere overweging alleen voor de ijkinstelling voorzien en niet meer voor de ijkbevoegden. Aan ijkbevoegden dient namelijk de vrijheid te worden gelaten op een verzoek tot het verrichten van een onderzoek als hier bedoeld al dan niet in te gaan, ook als zij tot dat onderzoek bevoegd zijn. De toelichting bij dit onderdeel is aangepast.

Om dezelfde redenen als hierboven met betrekking tot artikel I, onderdeel K, vermeld, zijn in artikel 17, eerste lid, van de IJkwet 1937 (Stb. 627) (artikel I, onderdeel L), de ijkbevoegden alsnog geschrapt. Het tweede lid van artikel 17 is bij genoemd onderdeel alsnog aangevuld teneinde te bereiken, dat de vrije keuze van betrokkenen tussen een onderzoek door de ijkinstelling of een onderzoek door een ijkbevoegde contractueel niet wordt belemmerd. De toelichting bij het eerste lid is gewijzigd, terwijl de aanvulling van het tweede lid alsnog is toegelicht.

In artikel I, onderdeel P, is alsnog voorzien in een zodanige aanvulling van artikel 21, eerste lid, dat de reikwijdte van die verbodsbepaling dezelfde blijft als voorheen, waarbij voorts is rekening gehouden met de nieuwe bepaling van artikel 14, vierde lid. De toelichting ter zake is aangevuld met een passage omtrent de nieuwe onderdelen d en e van artikel 21, eerste lid.

De aanduiding van de onderdelen van artikel I is na onderdeel S gewijzigd omdat een nieuw onderdeel T is ingevoegd. Het bij het nieuwe onderdeel T voorziene nieuwe artikel 21c hangt samen met het voornemen de bestaande IJkbeschikking (Stcrt. 1939, 107) in het kader van de aanpassing aan het wetsvoorstel te doen opgaan in een aantal ministeriële regelingen, die elk betrekking hebben op een categorie meetmiddelen, en in samenhang daarmee de algemene bepalingen van de bestaande IJkbeschikking, voor zover nodig, elders onder te brengen. Het nieuwe artikel 21c biedt evenals tot nu toe is bepaald in de IJkbeschikking, § 1, punt 7, de mogelijkheid dat de toelating van het model zoals voorzien in de artikelen 11, tweede lid, van de IJkwet achterwege kan blijven ingeval het slechts gaat om enkele in Nederland in de handel te brengen exemplaren; daartoe kan de ijkinstelling een ontheffing verlenen. De memorie van toelichting is aangevuld met enige passages ter zake van het nieuwe onderdeel T, terwijl voorts ook de bevoegdheid van de ijkinstelling om deze ontheffing te verlenen is vermeld in deel I, onder punt 6.2.2, van de memorie van toelichting.

In het nieuwe artikel 22 (artikel I, onderdeel V) is in het eerste lid, onder a en c, alsnog ook artikel 21c genoemd. Voorts is in het eerste lid, onder a, alsnog een groep werkzaamheden opgenomen, die tot de taak van de ijkinstelling moeten worden gerekend. Er moet namelijk rekening worden gehouden met het feit dat in verband met de uitvoering van EEG-richtlijnen met betrekking tot meetmiddelen waarvoor geen voorschriften bij of krachtens artikel 6 zijn gesteld, krachtens artikel 21a regelen zijn gesteld en wellicht nog moeten worden gesteld, waaruit werkzaamheden voortvloeien. Ten slotte is in het eerste lid, onder c, artikel 28, tweede lid, onder b, aan de opsomming van artikelen toegevoegd, zulks in verband met de invoeging van een nieuw artikel 28 bij artikel I, onderdeel BB. De toelichting bij artikel 22 is in verband hiermede aangevuld.

In artikel 24, derde lid, (artikel I, onderdeel X) is thans ook het alsnog ingevoegde nieuwe artikel 21c genoemd, aangezien het daarbij gaat om een bevoegdheid die alleen aan de ijkinstelling is verleend. De toelichting met betrekking tot artikel 24 is aangepast.

Het nieuwe artikel 25 (artikel I, onderdeel X) is uitgebreid. Die uitbreiding betreft allereerst een toevoeging aan de aanhef van het eerste lid die noodzakelijk is in verband met de toevoeging van een groep werkzaamheden aan artikel 22, eerste lid, onder a. Voorts bestaat de uitbreiding uit de opsomming in het eerste lid van een aantal gevallen, waarin de ijkinstelling een gevraagde verrichting, die tot zijn taak behoort, niet hoeft te verrichten of kan beëindigen, terwijl in het tweede lid een voorziening is opgenomen verband houdende met het nieuwe artikel 21c. De toelichting betreffende artikel 25 is uitgebreid.

Met betrekking tot de in artikel I, onderdeel Y voorziene artikelen zijn alsnog de volgende wijzigingen aangebracht.

In artikel 26 is een nieuw onderdeel c ingevoegd, zulks in samenhang met de toevoeging aan artikel 22, eerste lid onder a. In de toelichting bij dit artikel is hieraan alsnog een passage gewijd.

Artikel 26a, derde lid, is verduidelijkt en de toelichting daarbij is aangevuld.

In artikel 26b is de bepaling van het oorspronkelijke vierde lid nu verdeeld over het vierde en een nieuw: vijfde lid, omdat bij nadere overweging bij bekendmaking van de verlening van de erkenning in de Staatscourant kan worden volstaan met de voor derden belangrijke aspecten van het besluit. De toelichting bij artikel 26b is aangepast en voorts aangevuld met een passage omtrent de reikwijdte van aan de erkenning te verbinden voorschriften.

Om dezelfde reden is artikel 26c, tweede lid, vereenvoudigd.

In artikel 26d is alsnog erin voorzien dat de betrokken toestemming, gezien het belang daarvan, schriftelijk wordt gegeven.

In artikel 26e is alsnog de bepaling van het eerste lid geschrapt, omdat zij bij nadere overweging niet past bij de vrijheid die een ijkbevoegde moet worden gelaten aan een verzoek tot het verrichten van werkzaamheden, waartoe hij op grond van zijn erkenning bevoegd is, al of niet te voldoen. Artikel 26e is nu teruggebracht tot de bepaling van het oorspronkelijke tweede lid. De toelichting bij artikel 26e is aangepast.

In artikel 26f is in het tweede lid een redactionele wijziging aangebracht ten einde duidelijker tot uiting te brengen dat er niet jaarlijks bij elke ijkbevoegde een controle behoeft plaats te vinden maar dat wel jaarlijks

van alle ijkbevoegden een vast bedrag kan worden gevraagd voor de bestrijding van de aan de controles van ijkbevoegden verbonden kosten. Voorts is aan artikel 26f een nieuw vierde lid toegevoegd en is de toelichting bij dat artikel uitgebreid.

De toelichting bij artikel 26g is uitgebreid zulks in verband met de in artikel 18 vervatte verplichting tot justering bij herkeuring van gewichten.

Het aanvankelijk in het wetsontwerp opgenomen artikel 26h is alsnog geschrapt, omdat de daarin voorziene bepalingen bij nadere overweging kunnen worden gemist. Een ijkbevoegde, aan wie keuring wordt gevraagd van meetmiddelen zal eerst moeten nagaan of deze al dan niet naar een toegelaten model zijn vervaardigd; hij zal daartoe de bescheiden die dat model identificeren en zijn afgegeven bij de modeltoelating, nodig hebben. Degene, die de keuring van meetmiddelen aanvraagt bij een ijkbevoegde en in verband daarmee de bescheiden betreffende de modeltoelating moet overleggen, heeft, als hij de toelating van het model zelf heeft aangevraagd, die bescheiden al in zijn bezit. Indien hij de desbetreffende meetmiddelen rechtstreeks of via tussenschakels heeft betrokken van degene die de toelating van het model heeft verkregen, kan hij in het bezit daarvan komen door te bedingen dat met de aflevering van die meetmiddelen hem ook de bescheiden betreffende de modeltoelating beschikbaar worden gesteld.

Het opschrift van paragraaf 5a is uitgebreid en een nieuw artikel 28 is aan deze paragraaf toegevoegd. In verband hiermede is de toelichting bij artikel 27 enigszins gewijzigd en is daarna een passage betreffende het nieuwe artikel 28 opgenomen (artikel I, onderdelen Z, AA en BB). Van de in het nieuwe artikel 28 vervatte bepalingen is voorts ook melding gemaakt in deel I, Algemeen, van de memorie van toelichting, in punt 3.2.2, laatste alinea, in punt 6.2.2 in een voor de laatste volzin ingevoegde nieuwe alinea, in punt 6.2.3, zesde alinea voor het slot, in punt 6.4, vierde alinea, en in punt 8, onder 10°.

In samenhang met de nieuwe artikelen 21c en 28, eerste lid, onder b, is in artikel 29, eerste lid, (artikel I, onderdeel DD) nu ook in toezicht op de naleving van die nieuwe bepalingen voorzien.

De reikwijdte van artikel 29c, eerste lid, (artikel I, onderdeel EE) is, voor zover het het object van onderzoek betreft, uitgebreid, zulks onder meer als uitvloeisel van de voorbereiding van de aanpassing aan de privatisering van de dienst van het IJkwezen van de krachtens artikel 21a van de IJkwet 1937 (Stb. 627) onder meer ter uitvoering van richtlijnen van de EG gestelde regelen. In samenhang daarmee is het tweede lid van genoemd artikel aangepast. De bij artikel I, onderdelen DD en EE, opgenomen toelichting bij artikel 29c is daarmee in overeenstemming gebracht.

Artikel 29j, eerste lid (artikel I, onderdeel FF), is aangevuld in verband met het nieuwe eerste lid van artikel 16, het bestaande artikel 16, tweede lid, en het nieuwe artikel 29c, tweede lid.

Ook in artikel II zijn alsnog enige wijzigingen aangebracht.

In het eerste lid is de groep voorwerpen waarvoor de onderhavige bepaling geldt in verband met deregulering beperkt tot die waarvoor technische voorschriften bij of krachtens de IJkwet 1937 (Stb. 627) zijn gegeven en waarvoor derhalve de bij de IJkwet voorgeschreven keuring geldt. Voorts is in de bepaling omtrent de geldigheidsduur van reeds voor de datum van inwerking-treding van het onderhavige wetsvoorstel aangebrachte ijkmerken of afgegeven verklaringen een voorziening omtrent de einddatum daarvan opgenomen.

In het tweede lid is een redactionele wijziging aangebracht. Het derde lid is met betrekking tot afkeuringsmerken en het model daarvan aangevuld.

In het vierde lid is duidelijker dan voorheen tot uiting gebracht dat de betrokken voorwerpen door middel van een kenteken als voorzien in het tot nu toe geldende artikel 16a van het IJkreglement (Stb. 1939, 664) moeten kunnen worden geïdentificeerd als te zijn vervaardigd overeenkomstig een goedgekeurd model.

In het vijfde lid is een redactionele wijziging aangebracht.

Ten slotte is aan het slot een nieuw twaalfde lid toegevoegd, hetgeen voortvloeit uit de voorbereiding van de aanpassing van het Algemeen EEG-IJkbesluit (Stb. 1978, 168) aan de privatisering van de dienst van het IJkwezen. De toelichting op artikel II is hieraan aangepast.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De waarnemend Vice-President van de Raad van State,
G. H. Veringa

Ik veroorloof mij U in overweging te geven het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de overeenkomstig het vorenstaande gewijzigde memorie van toelichting met bijlagen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. J. Evenhuis

Lijst van redactionele kanttekeningen, behorende bij het advies no. W10.86.0100 van de Raad van State van 18 juni 1986

- Op bladzijde 3, derde en zesde regel van boven, en bladzijde 5, nr. 3.1, tweede regel van boven, van de memorie van toelichting ware het woord «kostendekkendheid» te wijzigen in: kostendekking.
- Op bladzijde 5, derde alinea van boven, van de memorie van toelichting ware het woord «overheidsbetrokkenheid» te wijzigen in: betrokkenheid van de overheid.
- Op bladzijde 18, eerste volle alinea, vierde regel van boven, van de memorie van toelichting, ware de zinsnede «aantal instellingen (rechtspersonen)» te wijzigen in: aantal instellingen of rechtspersonen.
- Op bladzijde 28, nr. 6.2.5, vierde regel van boven, ware de vindplaats van de Wet Arob (Stb. 1975, 284) te vermelden.
- Op bladzijde 29, tweede en vierde volle alinea van boven van de memorie van toelichting ware de vindplaats van de Wet op de kansspelen (Stb. 1964, 483) te vermelden.
- Op bladzijde 36, tweede alinea, vierde regel van onder, ware EEG te wijzigen in: EG (vergelijk bladzijde 62 van de memorie van toelichting, onderdelen Y en Z).
- Op bladzijde 41, tweede alinea, tweede regel van onder, ware tussen de woorden «of» en «worden» toe te voegen de woorden: bepaald te.
- Op bladzijde 45, eerste volle alinea, derde regel van onder, ware het woord «van» te wijzigen in: buiten.
- Op bladzijde 63, derde volle alinea, derde regel van boven, ware tussen de woorden «of» en «een» te plaatsen het woord: door.
- Op bladzijde 71, onder «Artikel V», van de memorie van toelichting waren de woorden «het rijk» te wijzigen in: de overheid.